

XV KONKURS GEOGRAFICZNY „ODKRYJ EUROPE” 2022/2023

1. U podnóża najwyższego szczytu Szwecji, na wysokości 397 m n.p.m. zanotowano temperaturę powietrza 10°C. Oblicz jaka będzie temperatura na szczycie Kebnekaise (2097 m n.p.m.), przyjmując spadek temperatury wraz z wysokością 0,6°C/100 m. (2 pkt)

Zapisz obliczenia

$$2097 - 397 = 1700$$

$$1700 : 100 = 17$$

$$17 * 0,6 = 10,2 - 1 \text{ punkt}$$

$$10 - 10,2 = -0,2^{\circ}\text{C} - 1 \text{ punkt}$$

2. Rozpoznaj państwa na podstawie opisu:

(10 pkt)

a) W tym kraju znajduje się siedziba Rady Unii Europejskiej	Belgia
b) Ten kraj posiada ponad 50 uzdrowisk, najsłynniejsze to Mariańskie Łaźnie i Karlowe Wary	Czechy
c) Państwo, w którym znajduje się Przylądek Roca	Portugalia
d) Kraj zegarków, banków i kantorów	Szwajcaria
e) W tym kraju wydobywa się m.in. wysokoprocentowe rudy żelaza i produkuje się samochody, np. Volvo	Szwecja
f) Kraj, w którym doszło w 1986 roku do katastrofy ekologicznej w Czarnobylu	Ukraina
g) Położony w klimacie podzwrotnikowym śródziemnomorskim kraj graniczący z Morzem Egejskim i Turcją	Grecja
h) Państwo, do którego przyciągają turystów najdłuższe i najgłębsze na świecie fiordy	Norwegia
i) Kraj słynący z bursztynów, w którym urodził się Adam Mickiewicz	Litwa lub Polska
j) Kraj wulkanów, gejzerów i lodowców oraz słynący z rybołówstwa	Islandia

3. W Krakowie (50°03'N, 19°56'E) Słońce góruje. Oblicz, która godzina i minuta czasu słonecznego będzie w Oslo (59°54'N, 10°44'E). (3 pkt)

Zapisz obliczenia

$$19^{\circ}56' - 10^{\circ}44' = 9^{\circ}12' - 1 \text{ punkt}$$

$$9 * 4 \text{ minuty} + 12 * 4 \text{ sekundy} = 36 \text{ minut } 48 \text{ sekund} - 1 \text{ punkt, za same minuty lub sekundy } 1 \text{ pkt}$$

$$12:00 - 36 \text{ minut } 48 \text{ sekund} = 11:23:12 - 1 \text{ punkt}$$

Uznawana również odpowiedź 11:23 lub 11:24

4. Wpisz „P” jeśli zdanie jest prawdziwe lub „F” jeśli zdanie jest fałszywe. (8 pkt)

- Głównym portem lotniczym Szwecji jest Arlanda pod Sztokholmem **P**
- Skania jest szwedzką krainą położoną w północnej części kraju **F**
- Największym jeziorem Norwegii jest Mjøsa **P**
- W górach Skandynawskich występują rozległe płaskowyże tzw. fiordy **P**
- Szwecja jest ojczyzną Alfreda Nobla **P**
- Głównymi ośrodkami wydobywania rud żelaza w Szwecji są Kiruna i Gallivare **P**
- Najmniejszym parkiem narodowym w Norwegii jest Sarek **F**
- Do Norwegii należą Wyspy Owcze położone na granicy Atlantyku i Morza Norweskiego **F**

5. Podkreśl nazwy szwedzkich firm:

(5 pkt)

IKEA, ADIDAS, L'OREAL, SKYPE, BP, SPOTIFY, ELECTROLUX, VIESSMANN, HUSQVARNA, BAYER

6. Rozpoznaj nazwy państw zaznaczone na mapie.

(12 pkt)

1. Islandia
2. Rumunia
3. Hiszpania
4. Norwegia
5. Grecja
6. Niemcy
7. Bułgaria
8. Irlandia
9. Litwa
10. Finlandia
11. Włochy
12. Francja

7. Do wybranych krajów zaznaczonych w zadaniu 6 na mapie i podanych w poniższej tabeli dopisz dominujący typ klimatu i formację roślinną wybierając z wymienionych poniżej odpowiedzi. Część z nich została podana dodatkowo i nie pasuje do wybranych krajów. (4 pkt)

TYP KLIMATU: polarny, umiarkowany chłodny morski, umiarkowany chłodny kontynentalny, umiarkowany ciepły morski, umiarkowany ciepły przejściowy, śródziemnomorski

FORMACJA ROŚLINNA: makia, las mieszany, las liściasty, sawanna, lasostep, tundra góraska

Kraj	Dominujący typ klimatu	Dominująca formacja roślinna
2	umiarkowany ciepły przejściowy	las mieszany
3	śródziemnomorski	makia
4	umiarkowany chłodny morski	tundra góraska
12	umiarkowany ciepły morski	las liściasty

8. Uporządkuj podane języki europejskie wg grup językowych.

(8 pkt)

duński, portugalski, ukraiński, francuski, włoski, polski, niderlandzki, hiszpański, rumuński, serbski, niemiecki, chorwacki, angielski, czeski, szwedzki, norweski

języki germańskie	języki romański	języki słowiańskie
duński, szwedzki, niderlandzki, norweski, niemiecki, angielski	portugalski, francuski, włoski, hiszpański, rumuński	ukraiński, polski, serbski, chorwacki, czeski

9. Przekreśl niepotrzebne słowa tak aby tekst był prawdziwy.

(3 pkt)

Europa jest kontynentem o zróżnicowanej rzeźbie terenu. Przeważają jednak tereny ~~wyżynne~~/nizinne zajmujące aż 73,3% powierzchni. Średnia wysokość lądu europejskiego wynosi 290 m n.p.m.. Wielkie formy ukształtowania terenu są ułożone ~~południkowo~~/równoleżnikowo. Łańcuchem górskim o południkowym przebiegu, leżącym we wschodniej części Europy i wyznaczającym granicę między Azją a Europą są góry *Ural/Kaukaz*. Najwyższym szczytem jest *Mont Blanc/Dufourspitze* o wysokości 4808 m n.p.m. leżący w *Pirenejach*/Alpach. Najniżej położonym obszarem jest depresja na Nizinie Nadkaspiskiej ~~45~~/28 m p.p.m..

10. Do jakich państw należą następujące terytoria:

(4 pkt)

Gotlandia **Szwecja**

Korsyka **Francja**

Svalbard **Norwegia**

Baleary **Hiszpania**

11. Oblicz gęstość zaludnienia Norwegii jeżeli powierzchnia tego kraju wynosi 385 207 km² i liczba ludności wynosi 5 488 984 osób.

(2 pkt)

Zapisz obliczenia

$$5\,488\,984 : 385\,207 = 14,25 - 1 \text{ punkt}$$

odp.: 14 os/km² – 1 punkt

12. Korzystając z klimatogramu dla Oslo wykonaj polecenia:

(3 pkt)

a) Oblicz średnią temperaturę powietrza w trzech miesiącach zimowych (grudzień, styczeń, luty).

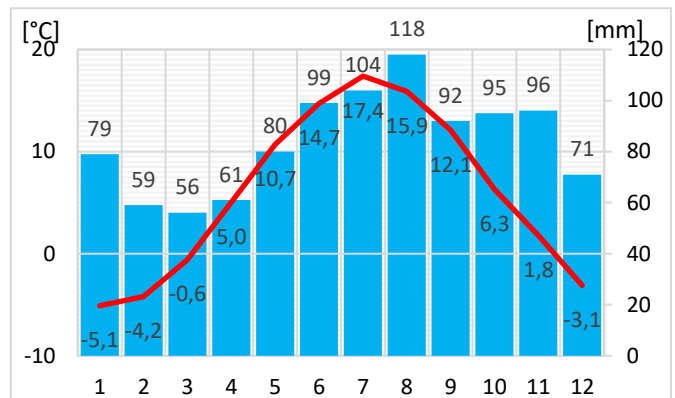
Odpowiedź: **-4,1 °C**

b) Oblicz roczną amplitudę temperatury powietrza.

Odpowiedź: **22,5 °C**

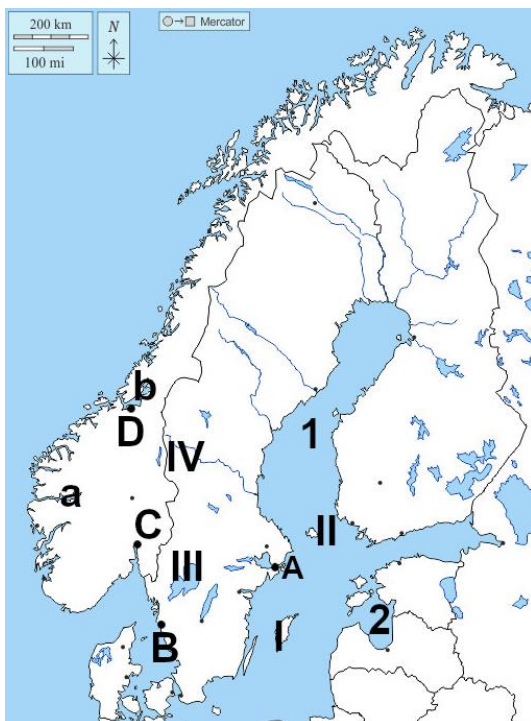
c) Oblicz sumę opadów w trzech miesiącach jesiennych (wrzesień, październik, listopad).

Odpowiedź: **283 mm**

13. Rozpoznaj obiekty geograficzne przedstawione na poniższej mapie. Wpisz w odpowiednie miejsca ich nazwy.

(12 pkt)

Miasta:

A. **Sztokholm**

B. **Goteborg**

C. **Oslo**

D. **Trondheim**

Wyspy:

I. **Gotlandia**

II. **Wyspy Alandzkie**

Jeziora:

III. **Vanern lub Wener**

IV. **Femunden**

Zatoki:

1. **Botnicka**

2. **Ryska**

Fiordy:

a. **Sognefjord**

b. **Trondheimsfjord**

14. Na mapie odległość między Sztokholmem a Oslo mierzona w linii prostej wynosi 8 cm. W rzeczywistości odległość ta wynosi 400 km. Oblicz skalę mapy.

(3 pkt)

Zapisz obliczenia

$$8 \text{ cm} - 400 \text{ km}$$

$$40\,000\,000 : 8 = 5\,000\,000 - 1 \text{ punkt}$$

$$8 \text{ cm} - 40\,000\,000 \text{ m lub } 1 \text{ cm} - 50 \text{ km} - 1 \text{ punkt}$$

$$\text{odp.: } 1:5\,000\,000 - 1 \text{ punkt}$$

15. Poniżej podano współrzędne geograficzne skrajnych punktów lądowej części kontynentu europejskiego. Dopisz do nich nazwy tych punktów oraz wpisz kierunek geograficzny określający ich położenie na: północ, południe, wschód, zachód. (6 pkt)

Współrzędne	Kierunek geograficzny	Nazwa
68°41'N 68°14'E	wschód	Ujście Bajdaraty
71°08'N 27°39'E	północ	Przylądek Nordkyn
35°58'N 5°37'W	południe	Przylądek Marroqui
38°46'N 9°30'W	zachód	Przylądek Roca

16. Rozpoznaj i podpisz nazwy obiektów UNESCO przedstawionych na fotografiach. (6 pkt)

Wenecja

Akropol

Bryggen lub Bergen

Luwr

Hala Stulecia

Rezyd. Królew. w Drottningholm

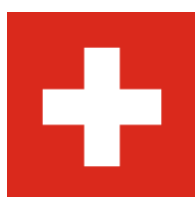
17. Przypisz poniższym stwierdzeniom cyfry od 1 do 5 tak aby powstał ciąg powstawania fiordów. (5 pkt)

- 1 powstawanie dolin V kształtnych na obszarze Gór Skandynawskich
- 4 wykształcenie dolin U kształtnych na obszarze Gór Skandynawskich
- 2 powstanie lądolodu w plejstocenie (epoce lodowcowej) i zlodowacenie skandynawskie
- 5 podnoszenie się poziomu morza po zakończeniu epoki lodowcowej
- 3 działalność erozyjna jeziorów lodowcowych w okresie plejstoceńskim

18. Do każdej flagi przypisz nazwę państwa. (4 pkt)

Norwegia

Szwajcaria

Szwecja

Francja

